

گفت‌وگوی
روزنامه صبا با
همایون اسعدیان،
کارگردان سینما
و مدیرعامل خانه
سینما

داریم بر سر جنازه‌ای به نام پروانه ساخت دعوا می‌کنیم

فیلمساز نسل جدید، منتظر اجازه نمی‌ماند

مدیریت صرفاً صنفی باشد، با مسائل اجتماعی و حتی حقوقی اعضا درگیر است؟

دقیقاً. ما از سال ۱۴۰۱ یک کمیته حقوقی برای پیگیری مشکلات اعضای خانه سینما تشکیل دادیم. این کمیته با قوه قضاییه، نهادهای بالادستی، وزارت اطلاعات، پلیس امنیت و دیگر نهادها ارتباط برقرار کرده و برای حل مشکلات اعضا تلاش کرده است.

در یک سال گذشته، بخش بسیار زیادی از انرژی خانه سینما صرف همین مسائل شده است. ممکن است تلفن همراه یکی از اعضا قطع شود، احضار شود یا برایش پرونده‌ای تشکیل شود. با هر اتفاقی که برای یکی از بچه‌ها می‌افتد، بخشی از نیروهای خانه سینما باید وارد موضوع شوند. افرات نیست اگر بگویم شاید بیش از ۵۰ درصد انرژی خانه سینما صرف حل این مسائل می‌شود.

بنابراین اگر یک مدیرعامل بگوید خسته شده‌ام، لزوماً نباید تصور کنیم تحت فشار خاصی کنار رفته است. خود جنس کار خانه سینما انرژی زیادی می‌گیرد.

خود شما در یک سال اخیر انتقادهای زیادی نسبت به سیاست‌گذاری سینما داشته‌اید؛ از دولت گرفته تا مجلس. این حجم از انتقاد و اینکه احساس کنید بخشی از آنها به نتیجه نمی‌رسد، شما را خسته نمی‌کند؟

ما به این جنگ‌های فرسایشی عادت داریم. من چهار سال عضو هیئت‌مدیره خانه سینما بوده‌ام و سال‌ها در شورای مرکزی کانون کارگردانان فعالیت کرده‌ام. برای ما طبیعی است که با موانعی مواجه شویم و تلاش کنیم جلو برویم. اما چند عرصه مشخص داریم. یکی وضعیت معیشت اهالی سینماست. الان در بدترین دوره معیشتی سینما هستیم. خانه سینما بیش از هشت هزار عضو دارد و اگر تعداد محدودی از آدم‌های پرکار و سلبریتی را کنار بگذاریم، بخش بزرگی از اعضای ما با بیکاری جدی مواجه‌اند.

پلتفرم‌ها سریال می‌سازند، اما وقتی یک سریال ساخته می‌شود، گروهی از نیروها پنج، شش ماه مشغول کارند و

خانه سینما در سال اخیر مدیران زیادی داشته، مدیرانی که حداقل در دو سه سال اخیر زودتر از زمان پایان مدیریت خود کنار کشیده‌اند. این تغییرات تا چه اندازه ناشی از موانعی است که مدیریت این نهاد صنفی با آن روبرو است؟ آیا خود شما هم احساس می‌کنید ممکن است همین موانع در نهایت باعث شود ادامه کار برایتان دشوار شود؟

اگر بخواهیم بگوییم «مدیرعامل‌های متفاوتی آمده‌اند»، شاید تعبیر دقیقی نباشد. در دوره‌ای آقای عسگریور چند سال مدیرعامل بودند و زمانی که من عضو هیئت‌مدیره بودم، آقای شاهسوری چندین سال این مسئولیت را داشتند. اساسنامه خانه سینما هم مشخص می‌کند که مدیرعامل نمی‌تواند بیش از دو دوره در این جایگاه باشد، مگر در شرایط خاص.

در حال حاضر هم به دلیل وضعیت وزارت کار و اینکه برگزاری مجامع صنفی متوقف شده، بعضی از صنوف دوره‌شان تمام شده اما ناچارند چند ماه بیشتر به کارشان ادامه دهند. بنابراین بخشی از این تغییرات طبیعی است. از طرف دیگر، هیئت‌مدیره در هر مقطعی اگر احساس کند با مدیرعامل همخوانی ندارد، می‌تواند مدیرعامل را تغییر دهد. این اتفاق نه الزاماً به معنای ناتوانی مدیرعامل است و نه به معنای عملکرد نامناسب هیئت‌مدیره.

خانم برومند و آقای دهکردی چگونه؟

خانم مرضیه برومند به دلیل اختلاف دیدگاه با هیئت‌مدیره نتوانستند ادامه دهند و آقای دهکردی هم تا جایی که من در جریان هستم، به دلیل مشغله و شاید خستگی استعفا کردند. خود من هم ممکن است یک روز بگویم دیگر ادامه نمی‌دهم. این الزاماً به معنای وجود محدودیت خاصی نیست؛ ممکن است صرفاً خستگی باشد. خانه سینما برخلاف ظاهر کوچک خود، نهاد بسیار انرژی‌بری است. ما فقط با مسائل صنفی مواجه نیستیم؛ مسائل معیشتی، اجتماعی و حتی حقوقی اعضا هم وارد حوزه مسئولیت ما می‌شود.

یعنی مدیریت خانه سینما بیش از آنکه یک

همایون اسعدیان را می‌شود از آن

سینماگرانی دانست که حتی وقتی پشت میز مدیریت می‌نشیند، هنوز با عینک یک فیلمساز به

سینما نگاه می‌کند؛ با حساسیت به قصه، مخاطب، حال جامعه و البته دردسرهای قدیمی این حرفه. گفت‌وگوی روزنامه صبا با او از خانه سینما و دغدغه معیشت سینماگران شروع شد و خیلی زود به جاهای جدی‌تری رسید؛ از پروانه ساخت و خودسانسوری تا تلویزیونی که به تعبیر او «خودش را از دور خارج کرد»، از دستمزدهای نجومی ستاره‌ها تا آینده پلتفرم‌ها و سینمایی که بعد از جنگ دیگر نمی‌تواند همان سینمای قبل باشد. اسعدیان در این گفت‌وگو صریح است، بی‌پرده است و گاهی حتی حرف‌هایی می‌زند که می‌تواند دوباره بحث‌برانگیز شود؛ اما نقطه مشترک همه حرف‌هایش یک چیز است؛ سینما اگر قرار است زنده بماند، باید بتواند جامعه‌ای را که در آن نفس می‌کشد، ببیند و روایت کند.

سمیرا جعفری
گفت‌وگو

